

Mădălina Jebelean

**CAMERA DE CONSILIU
ÎN DREPTUL PROCESUAL CIVIL ROMÂN**

JEBELEAN, MĂDĂLINA

S-a născut la 12 februarie 1986 în București.

■ **Studii:** Licență Facultatea de Drept, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca (2005-2009); Masterat, specializarea Cariera Judiciară, Facultatea de Drept, Universitatea București (2009-2010); Institutul Național al Magistraturii, București (2010-2012); Doctorat, Drept procesual civil, Facultatea de Drept, Universitatea București (2011-2015).

■ **Activitate profesională:** Judecător definitiv, Judecătoria Timișoara, Secția I Civilă, din anul 2012, judecător cu grad profesional de tribunal.

■ Activitate științifică:

Publicații:

Acțiunea în nulitatea fuziunii societăților comerciale din perspectiva noului Cod civil și a noului Cod de procedură civilă, în Revista Română de Drept Privat nr. 6 din 2012, în colaborare cu Arcadia Hinescu;

Articolul 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului – exigența publicității și standardul noului Cod de procedură civilă în materie, în Revista Română de Drept Privat nr. 2 din 2012;

Violarea vieții private în noul Cod penal (I), în Caiete de Drept Penal nr. 3 din 2012, în colaborare cu Gianina David;

Comentariu jurisprudențial, în Revista Română de Jurisprudență nr. 4 din 2012, în colaborare cu Geanina David;
Noul Cod de procedură civilă adnotat de avocați și judecători – DVD (format electronic) –, colectiv de autori, asociația Via Lex, 2013;

Interviu acordat pentru Chicago Daily Law Bulletin, ediția din 27 august 2012;

Interviu acordat pentru elaborarea articolului *No longer forgotten: specialized judges to guarantee the rights of Romanian children*, Public Interest Law Reporter, vol. 18, ed. toamnă 2012, autor Melina Rozzisi, Loyola University of Chicago, S.U.A.

Conferințe:

Conferința Națională a Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române – *Noul Cod civil român la doi ani de la intrarea în vigoare – Probleme teoretice și practice* –, București, 9 octombrie 2013, cu lucrarea *Succinte considerații în privința instanței de tutelă în noul Cod civil român*;

Conferința internațională a doctoranzilor în drept, Universitatea de Vest, Facultatea de Drept, Timișoara, 16-18 mai 2013, cu lucrarea *Scurte considerații asupra incidenței camerei de consiliu și a cerinței citării în unele proceduri și incidente în dreptul execuțional civil*, cu publicare în volumul conferinței;

Conferința Internațională *Law and Social Order*, Universitatea Spiru Haret, Constanța, 25-26 aprilie 2013, cu lucrarea *Guardianship Courts in the New Codes of Romania*, cu publicare în volumul conferinței;

Sesiunea științifică a Institutului de Cercetări „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române – *Continuitate și discontinuitate în dreptul român –*, București, 29 martie 2013, cu lucrarea *Camera de consiliu în dreptul procesual civil – evoluție și reglementare*;

Conferința internațională a doctoranzilor în drept, Universitatea de Vest, Facultatea de Drept, Timișoara, 10-12 mai 2012, cu lucrarea *Principiul publicității în noul Cod de Procedură civilă*, cu publicare în volumul conferinței.

■ Alte activități:

Conferința *Înțelegerea și aplicarea noului Cod de procedură civilă*, organizată de Institutul Național de Pregătire și Perfecționare a Avocaților, București, 12-13 aprilie 2013;

Academia Internațională a Judecătorilor, Facultatea de Drept a Universității din Haifa, Israel, 15 iulie-4 august 2012;
Colocviul Juridic Global, organizat de Universitatea Brandeis, S.U.A., organizat la Facultatea de Drept a Universității din Haifa, Israel, 20-22 iulie 2012;

Seminar cu privire la prevederile noului Cod civil român, organizat de Institutul Național al Magistraturii la Curtea de Apel Timișoara, 18-19 octombrie 2012;

Conferința *Înțelegerea și aplicarea noului Cod de procedură civilă*, organizată de Institutul Național de Pregătire și Perfecționare a Avocaților, la Facultatea de Drept a Universității de Vest din Timișoara, 23-24 noiembrie 2012;

Seminar cu privire la prevederile noului Cod civil în dreptul familiei, organizat de Institutul Național al Magistraturii la Curtea de Apel Timișoara, 13-14 decembrie 2012;

Conferința *Autoritatea parentală în legislația din Québec și România*, organizată de Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române, 1 februarie 2012;

Școala de vară *Noile Coduri*, organizată de Institutul Național al Magistraturii, Sovata, 31 iulie-6 august 2011.

Mădălina Jebelean

**CAMERA DE CONSILIU
ÎN DREPTUL PROCESUAL CIVIL ROMÂN**

Universul Juridic

București

-2016-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2016, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
JEBELEAN, MĂDĂLINA**

Camera de consiliu în dreptul procesual civil român /

Mădălina Jebelean. - București : Universul Juridic, 2016

Conține bibliografie

ISBN 978-606-673-762-3

347.91/.95(498)

REDACȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15**
DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

Abrevieri

alin.	alineat
<i>apud</i>	citat după
art.	articol
B. Of.	Buletinul Oficial, Partea I
Buletinul Casației	revista Buletinul Casației
c.	contra, versus
C. Ap.	Curtea de Apel
CEDO	Convenția sau, după caz, Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
C. Jud.	Revista Curierul Judiciar
C. pr. civ. 1865	Codul de procedură civilă din 1865
C. pr. civ. francez	Codul de procedură civilă francez
C. pr. pen. 1968	Codul de procedură civilă din 1968
CSJ	Curtea Supremă de Justiție
dec. (civ.)	decizia (civilă)
Dreptul	revista Dreptul
Ed.	editura
H.G.	Hotărârea Guvernului
ICCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
<i>ibidem</i>	în același loc, tot acolo, în aceeași lucrare
înch. civ.	încheierea civilă
Jud.	Judecătoria
lit.	litera
M. Of.	Monitorul Oficial al României, Partea I
NCC	Noul Cod civil
NCP	Noul Cod de procedură civilă
NCP	Noul Cod penal
NCPP	Noul Cod de procedură penală

n.n.	nota noastră
O.G.	Ordonanța Guvernului
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
op. cit.	opera citată
p.	pagina
pp.	paginile
par.	paragraful
pct.	punctul
PR	revista Pandectele Române
RRDJ	Revista Română de Jurisprudență
RRDP	Revista Română de Drept Privat
s.	secția
s. civ. propr. int.	secția civilă și de proprietate intelectuală
s. cont. adm. fisc.	secția de contencios administrativ și fiscal
sent. civ.	sentința civilă
s.n.	sublinierea noastră
Trib.	Tribunalul
urm.	următoarele
vol.	volumul

CAPITOLUL I

Introducere

Camera de consiliu se înfățișează sub două aspecte, cel dintâi, reprezentând învelișul formal al noțiunii, se referă la spațiul concret desemnat a servi drept cadru de desfășurare al activităților cu caracter jurisdicțional, mai precis un *locus* purtând această denumire concretă, și în care, fără a dispune de facilități specifice ori caracteristici funcționale, se derulează acele activități (fie ele ședințe de judecată în întreg ansamblul lor, ori doar *partiții* ale acestora, în sensul de măsuri afluate cursului procesual) pe care legiuitorul le-a conceput ca susceptibile de a asigura o bună și echitabilă administrare a justiției în acord cu exigențele de rang constituțional și supranațional, fără a necesita în acest scop o prezență cvasinelimitativă a publicului – expresie a principiului publicității – garanție a dreptului la un proces echitabil. Cel de-al doilea aspect atașează noțiunii încărcătura sa de ordin emina-mente juridic, și anume un set de reguli ce guvernează procesul civil desfășurat la o scară micro, dar care se subordonează – de obicei – în condiții nederogatorii principiilor generale de drept procesual civil, respectând inclusiv garanția publicității cu valența de publicitate față de părți și amputând componenta de publicitate în accepțiunea de deschidere către publicul larg.

Geneza noțiunii în istoricul normativ român a parcurs de la forma în care camera de consiliu era atașată – în principal – procedurii necontencioase, până la Codul de procedură civilă în forma astăzi în vigoare, adaptat dinamicii sociale din lumea contemporană în care se simte nevoia stringentă de a asigura transparența prin care se realizează actul de justiție ca un corolar al tuturor celorlalte garanții procesuale și, totodată, preocuparea față de ipotezele în care se renunță la publicitatea absolută,

considerându-se că au prevalență protecția vieții private ori a intereselor statale – ceea ce s-ar putea traduce în forma unei concepții duale ce oscilează între acești doi poli în intenția de a oferi plenitudine de protecție atât interesului privat, cât și celui public, obiectiv de altfel greu de atins fără a sacrifica, fie și parțial și în mod cu totul excepțional, unul sau celălalt dintre ele. Cea mai recentă etapă, cea a noului Cod de procedură civilă, aduce un suflu nou printr-o configurare diferită a procesului civil tocmai din această perspectivă: se tinde spre a inversa regula, astfel, camera de consiliu, deși nu se poate spune că devine *dreptul comun*, totuși apare ca fiind cel puțin în egală măsură de uzitată precum ședința publică, după cum cercetarea judecătorească apare ca fiind cel puțin în egală măsură de înrăuitoare asupra soluției precum dezbaterile asupra fondului.

Lucrarea își propune să trateze de o manieră sistematizată problematica ocazionată de acest mod de desfășurare a procesului civil, pornind de la o serie de distincții cu caracter preliminar menite să lămurească sensul a trei noțiuni interdependente: ședința publică, ședința din camera de consiliu și ședința secretă.

După cum nu se poate susține cunoașterea plenară a unei noțiuni fără aprofundarea viziunii primare asupra sa, lucrarea va aborda prevederile Codului de procedură civilă de la 1865 și va cerceta intenția care a stat la baza legiuitorului prin raportare la epoca respectivă, în dreptul național și în cel străin.

O parte importantă a lucrării va fi dedicată exigențelor și garanțiilor procesuale referitoare la camera de consiliu, atât prin prisma interferenței sale cu alte principii de drept procesual civil și de drept constituțional, cât și prin filtrul pactelor și convențiilor internaționale la care România este parte și, nu în cele din urmă, a regimului sancționator, ca trăsătură ce poartă, pe lângă rolul disuasiv, și reflecția dispoziției ocrotite.

În lumina schimbărilor preconizate, lucrarea se va apleca totodată asupra realității care va confrunta întregul corp de practicieni ai dreptului, și anume îmbrățișarea noului Cod de procedură civilă, fapt care va permite o privire comparativă între cele două

viziuni asupra procesului civil: cel experimentat prin vechiul Cod și cel propus și descris de noul Cod, fără a omite însă legislația ce excedează cadrului reglementar codificat, anume prevederile din legi speciale, mai precis analiza modului în care acestea se coroborează, cu sau fără nevoia unor adaptări suplimentare.

Nu în cele din urmă, lucrarea nu va scăpa din vedere aspecte de drept comparat, care vor permite, pe lângă o privire critică, și o sondare a modelelor ce au servit drept sursă de inspirație și posibilitatea de a aduce amendamente sub forma propunerilor *de lege ferenda* pentru ipoteza în care pe parcursul perioadei de cristalizare a noului Cod se vor reliefa incongruențe la nivelul interpretării și aplicării sale în jurisprudență, în ideea că orice sistem, indiferent de gradul său de performanță, rămâne mereu unul perfectibil.

Tema aleasă își găsește justificarea în mod legitim prin aceea că deși noțiunii nu îi aparține în complexul normativ o instituție, procedură sau măsură față de care să fie legată în mod indisolubil și care, pe această cale, să îi confere o existență de sine stătătoare ori un raport *sine qua non* care să o califice ca element distinctiv, totuși ea se distinge prin aceea că se regăsește fie ca imperativ, fie ca posibilitate, în funcție de natura și circumstanțele cauzei, în modul în care acestea sunt reglementate; mai mult decât atât, frecvența cazurilor în care ea apare îi generează o largă incidență în practică, motiv pentru care își merită alocarea unui studiu aprofundat.

CAPITOLUL II

Locul de desfășurare al judecății: de la sala de ședințe la mediul virtual

Împrejurarea că astăzi justiția, ca serviciu public nu doar prin prisma utilității sale, ci și prin prisma modului său de realizare, este o chestiune ce pare a ține de firescul așezării lucrurilor nu face ca acestea să fi fost mereu astfel orânduite.

O scurtă incursiune în istorie ne trimite la, poate, cea mai celebră cameră de consiliu: Camera Stellata, cu sediul la Palatul Westminster, care a funcționat începând din secolul XV și până în anul 1641, o figură de tristă amintire, de altfel, deoarece în respectiva încăpere se desfășurau judecăți complet secrete, la nivelul la care nu erau admise nici părțile împlicate și nici martori. Camera Stellata era în realitate o instanță în sine, care prin maniera absconsă de funcționare s-a dezvoltat într-o temută armă politică lipsită de obiectivitate și guvernată de arbitrarium¹.

¹ În sistemul common law, cauza-reper atunci când vine vorba despre publicitatea justiției raportată la publicul larg este *Scott c. Scott*, datând din anul 1913 (textul integral al deciziei: <http://www.bailii.org/uk/cases/UKHL/1913/2.html>, data ultimei accesări 8 septembrie 2014). În speța amintită s-au conturat, pe cale jurisprudențială, principiile unei justiții deschise. Pe scurt, soții Scott cereau anularea căsătoriei pentru neconsumare, date fiind chestiunile intime ce urmau a fi dezbătute, iar instanța competentă (Divorce Court) a dispus audierea cauzei în camera de consiliu (*in camera*). După încheierea procesului, reclamanta (dna Scott) a obținut prin intermediul reprezentantului său transcrieri ale ședinței de judecată, pe care le-a multiplicat și le-a diseminat unor persoane cunoscute (de exemplu, tatălui domnului Scott, surorii etc.). Dl Scott a formulat o plângere prin care a solicitat condamnarea fostei sale soții pentru comiterea infracțiunii de ultraj judiciar (*contempt of court*). În soluționarea acestei cauze Camera Lorzilor a decis că instanța de divorț nu era îndreptățită să audieze cauza în camera de consiliu. În considerentele acestei decizii s-a exprimat că acolo unde